

УДК 614.27

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

Д.Л. Великий

Національна фармацевтична академія України

Відповідно до сучасних державних професійно-кваліфікаційних вимог чільне місце в системі післядипломної підготовки фахівців фармації посідає набуття або підтвердження певної кваліфікаційної категорії, якому передує проходження провізорами передатестаційних циклів. Тому предметом досліджень стало вивчення складу слухачів передатестаційних циклів з метою орієнтації на попит фахівців при оновленні або переробці освітніх програм, визначення фактичних обсягів цього виду післядипломної освіти, пропускної спроможності відповідних навчальних закладів тощо.

Порівняльний аналіз складу фахівців показав, що провізори віком до 30 років складають лише 4,3% слухачів, які проходять передатестаційну підготовку за спеціальністю "Провізор-організатор"; 3,9% слухачів — за спеціальністю "Провізор-аналітик" та 12,2% слухачів — за спеціальністю "Провізор". Разом з тим, вікова група до 30 років згідно з діючими нормативами, характерна для первинної атестації на другу (або першу) кваліфікаційну категорію, що свідчить про деяке "галъмування" молодих фахівців керівниками фармацевтичних підприємств.

Поряд з тим, слід відзначити, що показники по фахівцях віком понад 55 років (тобто тим, які практично вибувають з активної професійної діяльності) навпаки складають 8,3% по "Провізорах-організаторах"; 9,6% по "Провізорах-аналітиках" та 9,6% по "Провізорах", тобто майже в 2 рази вище за молодих фахівців.

Підсумкові дані аналізу вікового складу слухачів свідчать, що найбільша кількість курсантів перший раз проходить передатестаційні цикли з метою подальшої атестації у віці 41–45 років, а пізніше цей показник поступово вирівнюється. Але ж первинна атестація фахівців, що проробили у практичній фармації понад 20 років, свідчить не тільки про слабке готування резерву керівниками фармацевтичних підприємств, а й про наявність деякого технічного ускладнення заходів з атестації кадрів.

За результатами вербалного аналізу встановлено, що певні труднощі з своєчасним проходженням передатестаційних циклів з подальшою атестацією на присвоєння (або підтвердження) кваліфікаційних категорій пов'язані з вимогами діючих нормативних документів, що передбачають обов'язкове проходження перед передатестаційними циклами курсів тематичного удосконалення. Безумовно, це значне тимчасове відволікання трудових та матеріальних ресурсів фармацевтичних підприємств ніяк не може покращити існуючу ситуацію.

Враховуючи вищезазначене, поряд з очною або очно-заочною формами тематичного удосконалення в сучасних умовах актуальним є впровадження системи "зalікових одиниць", під якими можна розуміти умовну ознаку, що відображає обсяг знань та практичних навичок по окремим дисциплінах або напрямках, отриманих на семінарах, стажуванні, конференціях або інших формах підвищення професійної майстерності. Виходячи із світового досвіду, за "зalікову одиницю" приймається умовна година занять з відповідних предметів з урахуванням їх питомої ваги відповідно до діючих професійно-посадових стандартів по всій номенклатурі фармацевтичних спеціальностей. Отже, впровадження механізму нарахування фахівцям фармації відповідних "зalікових одиниць" в діючу систему післядипломної підготовки фармацевтичних кадрів може стати важкою частиною удосконалення безперервної фармацевтичної освіти.

Таким чином, вивчення та аналіз складу слухачів передатестаційних циклів надав змогу встановити деякі специфічні особливості їх структури і запропонувати впровадження нових механізмів в діючу систему післядипломної підготовки фармацевтичних кадрів з метою її комплексного удосконалення та наближення до якісно нового світового рівня.

ЛІТЕРАТУРА

1. Косинець А.Н., Коневалова Н.Ю., Гурина Н.С. Структура и уровни высшего образования в мире. — Вітебск, 1997. — С. 21-22.
2. Толочко В.М., Великий Д.Л., Алюшина М.О. та ін. Управління фармацією: Підручник. — Х.: Основа, 1997. — 256 с.
3. Толочко В.М., Великий Д.Л. // Провізор. — 2000. — №1. — С. 20- 22.
4. Черних В.П. // Вісник фармації. — 1998. — №2. — С. 3-8.